תורת הקומפילציה הרגיל בית 1 – שימוש ב-Flex

מתרגל אחראי לתרגיל: שקד ברודי

ההגשה בזוגות.

יש להפנות שאלות על התרגיל במייל ל-shakedbr@cs בלבד.

לתרגיל ייפתח דף FAQ באתר הקורס. כל הבהרה שתופיע בו עד יומיים ממועד ההגשה תהווה הוראה מחייבת.

הנחיות כלליות

- בתרגיל זה תממשו מנתח לקסיקלי שיוכל לטפל בשפת FanC. שפה זו היא subset של שפת C שאתם מכירים, הכוללת פעולות אריתמטיות, פונקציות, המרות ועוד.
  - במנתח הלקסיקלי שתממשו נשתמש כדי ליצור את שתי התוכניות הבאות:
  - חלק א: תוכנית הקוראת קלט מהמשתמש ומדפיסה מידע על האסימונים שהיא מצאה. o
    - o חלק ב: תוכנית המממשת מחשבון מסוג Prefix. ⊙
  - התרגיל ייבדק אוטומטית. **הקפידו למלא אחר ההוראות במדויק.** הבדיקה תתבצע על csComp.
    - יש להשתמש ב-flex בלבד (ולא ב-lex). •
    - קראו את כל התרגיל פני התחלתו שכן, נרצה שמימוש המנתח יתאים לשתי חלקי התרגיל.

הגדרת מושגים כלליים

- רווח לבן: אחד מבין: רווח (ספייס), טאב, CR (התו LF ,(\r ווח לבן: אחד מבין: רווח (ספייס), טאב, CR (התו רווח לבן
- עווים ניתנים להדפסה: התווים שערך ה-ascii שלהם בין 0x20 ל-0x7E, או רווחים לבנים: טאב (0x09), LF (0x09)
   (סווח ביל בתוך הטווח).
  - ניתן לקרוא על תווים ניתנים להדפסה בהרחבה בוויקיפדיה בערך הבא: https://en.wikipedia.org/wiki/ASCII#Printable characters
  - <u>רצף בריחה (escape sequence):</u> לוכסן אחורי (התו\) ואחריו תו או יותר שביחד מפורשים כתו אחר.
    - טאב. t ירידת שורה, n
    - ניתן לקרוא על רצפי בריחה בהרחבה בוויקיפדיה בערך הבא:
    - https://en.wikipedia.org/wiki/Escape sequences in C

הגדרת האסימונים

אנטי-דוגמאות (לקסמות שאינן מתאימות לאסימון זה)	דוגמאות (לקסמות המתאימות לאסימון זה)	ערכים אפשריים	תיאור	שם האסימון
	void	void	המילה השמורה	VOID
			void	
	int	int	המילה השמורה	INT
			לטיפוס מסוג	
			Integer	
	byte	byte	המילה השמורה	BYTE
			לטיפוס מסוג	
			Byte	

	לדוגמא:			
	18b			
	bool	bool	המילה השמורה	BOOL
			לטיפוס מסוג	
A al	d		Boolean	AND
And	and	and	המילה השמורה לאופרטור מסוג	AND
			and	
			בשפת C: &&)	
Or	or	or	המילה השמורה	OR
			לאופרטור מסוג	
			,or	
			(בשפת C:)	
Not	not	not	המילה השמורה	NOT
			לאופרטור מסוג	
			,not	
True	truo	truo	(בשפת C: !) המילה השמורה	TRUE
True	true	true	ווניקדו וופנוו וו לליטרל "אמת"	IKUE
1			5	
False	false	false	המילה השמורה	FALSE
			"לליטרל "שקר	_
0				
Return	return	return	המילה השמורה	RETURN
			לחזרה	
	.,,	••	מפונקציה	
If	if	if	המילה השמורה ל if עבור מבנה	IF
IF			י וועבוו מבנוז הבקרה של תנאי	
Else	else	else	המילה השמורה	ELSE
Lisc	Cisc	Cisc	ל else עבור	LLJL
ELSE			מבנה הבקרה	
			של תנאי [·]	
While	while	while	המילה השמורה	WHILE
			עבור מבנה	
WHILE			הבקרה של לולאת while	
Break	break	break	אווו while אווי while אווי אוני שלה השמורה	BREAK
DIEdk	Dieak	DIEdk	וומיז ו וושמוו וו עבור עצירה	DNEAN
BREAK			עבוו עבו וו ויציאת מלולאה	
Continue	continue	continue	המילה השמורה	CONTINUE
			עבור המשך	23
CONTINUE			ריצת הלולאה	
	;	;	נקודה פסיק	SC

	,	,	פסיק	COMMA
	(	(	סוגר שמאלי	LPAREN
	)	)	סוגר ימני	RPAREN
	{	{	סוגר מסולסל	LBRACE
		`	שמאלי	
	}	}	סוגר מסולסל	RBRACE
			ימני	
==	=	=	אופרטור השמה	ASSIGN
	==	==	אופרטור רלציוני	RELOP
	!=	!=		
	<	<		
	>	>		
	<=	<=		
	>=	>=		
	+	+	אופרטור בינארי	BINOP
	-	-		
	*	*		
	1	1		
	// my comment	מתחילה ב // שמופיע מחוץ למחרוזת,	הערת שורה	COMMENT
		ומסתיימת בירידת שורה: CR ,LF או CRLF,		
		ביניהם יכול לבוא כל תו.		
12AB	Х	צריך לעמוד בכללים הבאים:	מזהה	ID
4.0		 יכול להכיל אותיות אנגליות קטנות וגדולות ומספרים בלבד. 	(Identifier)	
42	max	וגו ולוונ ומספרים בלבו. - על המזהה להתחיל עם אות		
		על המזוהה להונוויז עם אוונ - אנגלית (קטנה או גדולה).		
big_x	007	אנגליונ (קטנוז או גרולדו). - על המזהה להכיל תו אחד לפחות.		
		·	-	
050	0	צריך לעמוד בכללים הבאים:	מספר שלם	NUM
5.0	400	אפסים מובילים אסורים (ראה - ´		
5.6	102	דוגמא אסורה).		
	<i>((•))</i>	- על המספר להכיל תו אחד לפחות.		CTRINIC
'unmatching"	"simple"	אוסף תווים בתוך מרכאות כפולות. בעבות:	מחרוזת	STRING
		הערות:		
"unclosed	"also 'simple'"	1. אורך המחרוזת יכול להיות בגודל		
, , , , ,		אפס או יותר. 2. ניתן לכלול כל תו ASCII הניתן		
"multi-lined		להדפסה (ניתן לקרוא על כך <u>כאן)</u>		
string"	"escape new lines\n"	יזוו פטוז (ניונן לקודוא על כן <u>כאן)</u> <u>פרט</u> לתווים הבאים:		
		מונון דובא ם. מונסן אחורי: \		
		b. מרכאות כפולות: "		
	"hex \x10"	ט. נון כאוול פפוזיות. c תו LF) (משר הוא		
		מגיע כתו בודד)		
"incep- " -tion"	"hex2 \xa2"	מגע פונו בורד) מ.d cl. תו cr. (כאשר הוא		
		מגיע כתו בודד)		
	"hex2 \xA2"	אלא אם כן הם מגיעים כחלק אלא אם כן הם מגיעים כחלק		
		מ escape sequence תקין.		
"bad escape \"		escape sequence בי escape sequence. רשימת		
here"	"hello,\thow\tare\ty	תקינים:		
	ou"	\\ .a		
	1	π.α		

"	\" .b	
	\n .c	
	\r .d	
	\t .e	
	\0 .f	
	מייצג dd אשר \xdd .g	
	ספרה הקסדצימלית	
	יוסבר escape sequence אופן הטיפול ב	
	בהמשך, בחלק של הדפסת האסימונים.	
	שימו לב: כל רצף בריחה שאינו ברשימה	
	הנ"ל <u>אינו מהווה קלט חוקי</u> .	
	ניתן להניח שהאורך של מחרוזת בלי	
	המרכאות לא עולה על 1024 תווים.	

חלק א

בחלק זה עליכם לכתוב תוכנית שתממש מנתח ותכתב בקובץ בשם part_a.cpp.

בתוכנית זו תשתמשו בפונקציה ()yylex שנוצרת ע"י flex ועליה לעמוד בדרישות הבאות:

המנתח יתעלם מכל הרווחים הלבנים, חוץ מבתוך מחרוזות.

ניתן להניח שכל הערכים המספריים בתרגיל ניתנים לאחסון על ידי הטיפוס int.

כאשר המנתח מזהה אסימון, יש לפלוט שורה בפורמט הבא (יש לדאוג לרווח יחיד בין כל רכיב שורה ולירידת שורה ע"י לn) LF שורה ע"י

line number> <token name> <value>

:כאשר

- line number מספר השורה בה האסימון מסתיים.
- token שם האסימון שזוהה (לפי השמות בחלק "הגדרת אסימונים" למעלה). ●
- value: ערך האסימון שזוהה, כלומר הלקסמה, פרט למקרה של <u>הערות ומחרוזות,</u> כמוסבר להלן.

הדפסת הלקסמה של מחרוזות:

מחרוזות יודפסו ללא המרכאות הכפולות המקיפות אותן.

נטפל ברצפי הבריחה באופן הבא:

- .(LF ,CR מוחלפים בסוג המתאים של רווח לבן (טאב, LF ,CR).
  - (/) מוחלפת בלוכסן אחורי יחיד (/).
  - "/ מוחלפת במרכאות כפולות (").
- רצף בריחה של תו (xdd) ascii): יודפס התו בעל ערך ה-ascii אשר מייצג את הרצף ההקסדצימלי. כך למשל, עבור הרצף x41 יודפס התו
- אם הרצף מהווה ייצוג הקסדסימלי של תו בטווח 0x00-0xFF יש להדפיס את התו המתאים במקום רצף הבריחה. אחרת, יש להדפיס שגיאה (ראה סעיף טיפול בשגיאות).

דוגמה – המחרוזת הבאה:

"Hello \x57orld!\r\nThis\tis\t\x63oo\x6C, as always."

```
תודפס בפורמט הנדרש באופן הבא:
1 STRING Hello World!
This
               cool, as always.
                                                                        הדפסת הלקסמה של הערות:
                                                 // - במקום תוכן הערה, יש להדפיס שני לוכסנים קדמיים
                                                                                             <u>דוגמה</u>
                                                                                         עבור הקלט:
byte x = 15b;
print("Hello\nyou!");
                                                                                   פלט המנתח יהיה:
1 BYTE byte
1 ID x
1 ASSIGN =
1 NUM 15
1 B b
2 ID print
2 LPAREN (
```

2 STRING Hello

3 RPAREN)

you!

3 SC;

טיפול בשגיאות

הערה: אחרי הדפסת ההודעה המתאימה לשגיאה <u>הראשונה</u> בה נתקלתם, יש לסיים את התכנית (היעזרו בפקודה (exit(0).

1. כאשר המנתח נתקל בתו לא חוקי יש להדפיס:

Error <char>\n

:כך שעבור הקלט הבא

_@

הודעת השגיאה תהיה:

Error @\n

(מסמל תו ירידת שורה) מסמל (n)

2. כאשר <u>שורה</u> מסתיימת באמצע מחרוזת, יש להדפיס:

Error unclosed string\n

3. כאשר מחרוזת מכילה רצף escaping שלא מופיע בהגדרת התרגיל, יש להדפיס:

Error undefined escape <sequence>\n

כך שעבור מחרוזת המכילה את הרצף , \q הודעת השגיאה תהיה:

Error undefined escape sequence q\n

עבור מקרה בו הרצף $\mathbf{x}$ מלווה בתווים שאינם מייצגים ערך הקסדצימלי או שהמחרוזת נגמרת לפני שניתן פנית מקרה בו הרצף $\mathbf{x}$ (למשל עבור המחרוזת "hey \xF"), הודעת השגיאה תכיל את ה sequence המלא. לדוגמא עבור מחרוזת המכילה את הרצף $\mathbf{x}$, הודעת השגיאה תהיה:

Error undefined escape sequence xFT\n

עבור מקרה בו התו האחרון במחרוזת הוא 🖊 יש להדפיס:

Error unclosed string\n

חלק ב

הקדמה

בניגוד לייצוג אליו אנחנו רגילים: Infix, ייצוג prefix של ביטוי חשבוני בנוי תחילה מהאופטור ולאחר מכן משני האופרנדים. למשל

$$+52 = 10$$

צורה זו למעשה מייתרת את הצורך לסמן את סדר הפעולות בביטוי ע"י סוגריים. למשל הביטוי הבא בצורת Infix:

שקול לביטוי הבא בצורת prefix:

בנוסף, נוכל לכתוב ביטויים מורכבים יותר, כגון

```
+/100 * 2 25 5 = 7 // equivalent to: (100 / (2*25)) + 5
```

דוגמא לקריאת ביטוי

כדי להבין כיצד יש לקרוא ביטוי בצורת prefix נפעל כך: נניח כי נתון לנו הביטוי הבא:

```
+/ 100 * 2 25 5
```

נסתכל על הביטוי מימן לשמאל, ונסתכל על האופרטור הראשון שנתקל בו. במקרה הזה, זהו אופרטור הכפל (*). מכיוון שהאופרטור פועל על שני אופרנדים שמימנו, נוכל להסתכל על הביטוי בצורה הבאה:

```
+/ 100 (* 2 25 ) 5
```

כעת, נמשיך לאופרטור הבא – חילוק (/), ושוב נסתכל על שני האופרנדים שמימנו. נשים לב שמה שסימנו בסוגריים מהווה אופרנד, לכן נקבל:

```
+[/100(*225)]5
```

בדרך זו ניתן לקרוא כל ביטוי מורכב.

כעת, חשבו כיצד ניתן לממש אלגוריתם שבהינתן ביטוי, יתן לנו את ערכו.

בתרגיל זה נעבוד אך ורק עם מספרים שלמים ועם ארבעת הפעולות הבינאריות הבסיסיות (/,*,-,+). שימו לב כי פעולת החילוק תהיה בשלמים. כמו כן, שימו לב כי עבור פעולות החיסור והחילוק, סדר האופרנדים מוגדר כדלקמן:

- a b ⇔ a - b

קלט ופלט

בחלק זה עליכם לכתוב תוכנית שתממש מחשבון prefix ותכתב בקובץ בשם part_b.cpp.

גם בתוכנית זו תשתמשו בפונקציה ()yylex שנוצרת ע"י flex ועליה לעמוד בדרישות הבאות:

התוכנית תקרא קלט מהמשתמש כפי שביצעתם בסעיף א'.

לאחר קריאת הקלט, התוכנית תדפיס את תוצאת החישוב עם ירידת שורה (n)).

- ניתן להניח כי קבצי הקלט יכילו שורה בודדת.
- לא יבדקו מקרים בהם ישנה מחרוזת לא סגורה.

טיפול בשגיאות

הערה: אחרי הדפסת ההודעה המתאימה לשגיאה <u>הראשונה</u> בה נתקלתם, יש לסיים את התכנית (היעזרו בפקודה (exit(0).

1. כאשר המנתח נתקל בתו לא חוקי יש להדפיס:

Error <char>\n

:כך שעבור הקלט הבא

9

הודעת השגיאה תהיה:

Error @\n

(מסמל תו ירידת שורה \n)

2. כאשר המנתח נתקל באסימון לא חוקי, כלומר כל אסימון שהוא לא מספר שלם או אופרטור בינארי:

Error: <TOKEN>\n

:כך שעבור הקלט "y + 3 void + הודעת השגיאה תהיה

Error: VOID\n

שימו לב, על ההדפסה להכיל את האסימון הלא חוקי הראשון שבו המנתח נתקל.

3. כאשר המנתח נתקל בביטוי שאינו תקין, למשל עבור הדוגמאות הבאות:

++ 5 2

* 2

יודפס:

Error: Bad Expression\n

הערות נוספות הנוגעות לשני החלקים

- בתרגיל זה תדרשו לכתוב קובץ lex. יחיד שישרת את שני חלקי התרגיל. לכן, שימרו עליו פשוט, וממשו את הלוגיקה הרצויה בקבצי ה cpp.
- באופן דיפולטי, הפונקציה ()yylex מחזירה טיפוס int, וחוזרת למשתמש כאשר קיימת פקודת yylex באופן דיפולטי, הפונקציה () ממזירה טיפוס action
- לתרגיל מצורף קובץ בשם tokens.hpp המכיל משתנה enum הכולל בתוכו את כל האסימונים. ביצוע Include לקובץ זה הן בקובץ ה lex. והן בקבצי ה cpp. מאפשר "תקשורת" בין המנתח ש flex יוצר לבין התוכנית שתכתבו. כלומר, התוכנית שתכתבו תדע להבין אילו אסימונים המנתח מחזיר. לדוגמא, נניח כי יש לנו אסימון בשם FOR, לכן נוכל לכתוב בקובץ ה lex. ב-rule sections:

ואילו בקובץ ה cpp.

If $(yylex() == FOR) \{...\}$

- יבמשתנים yylex() מכיל הגדרות שיאפשרו לכם להשתמש בפונקציה tokens.hpp מכיל הגדרות שיאפשרו לכם להשתמש בפונקציה yylineno, yytext, yyleng
- .yylex() המכילים את לולאת הקריאה ל part_a.cpp, part_b.cpp, המכילים את לולאת הקריאה ל הערגילים מצורפים קבצי טמפלייט העדב המרבהם.
- מומלץ להיוועץ ב-flex של flex לצורך ביצוע התרגיל. קל יותר לבצע אותו על ידי שימוש ביכולות מתקדמים, ו- debug מתקדמים, ו- regex patterns ,**start conditions** שלא נלמדו בתרגולים, כגון manual שלא נלמדו בתרגולים, ו- mode
  - .vector, stack טיפ: השתמשו במבני הנתונים הזמינים בשפת ++CSTL) כגון
- טיפ: תוכלו להשתמש באתר /<u>http://regexp.com</u> שעוזר בהבנה ובבנייה של תבניות regex מורכבות

הערות נוספות על תווים בקובץ

ניתן להניח כי קבצי הדוגמאות הם קבצי ascii בלבד (כלומר: אינם UTF-18 או UTF-16). בהכינכם קבצי בדיקה, וודאו כי אתם מכוונים את ה-Encoding של הקובץ ל-ASCII או ANSI, או מבצעים save as כ-ASCII. לנוחותכם, וכדי למנוע בעיות בהעתקה בין קבצים, להלן מפתח של התווים המוזכרים בתרגיל וערכי ה-ASCII שלהם:

(hex) ASCII ערך	סימן	שם
5B	[	סוגר מרובע שמאלי
5D	]	סוגר מרובע ימני
7B	{	סוגר מסולסל שמאלי
7D	}	סוגר מסולסל ימני
3A	• •	נקודתיים
3D	II	שווה
21	-	סימן קריאה
5C	\	לוכסן אחורי
23	#	סולמית
3B	•	נקודה פסיק
2D	•	מינוס / מקף
2B	+	פלוס

2C	,	פסיק
5F		קו תחתון
2E		נקודה
27	•	גרש
22	"	מרכאות כפולות
0D	CR	Carriage return
0A	LF	Line feed
20		רווח
09		טאב
40	@	שטרודל
3E	>	סוגר משולש ימני
7E	~	טילדה
2A	*	כוכבית
2F	/	לוכסן (סלש)

קבצי הטסט זמינים בקובץ zip ומומלץ תמיד להוריד ולהעביר אותם כ-zip על מנת למנוע שינוי אוטומטי של ירידות השורה על ידי תוכנות להעברת קבצים.

<u>הוראות הגשה</u>

עליכם להגיש קובץ zip המכיל את **כל** הקבצים שבהם השתמשתם (כולל tokens.hpp אם החלטתם להשתמש בו) ובפרט את הקבצים הבאים (הקפידו על שמות הקבצים):

scanner.lex

part_a.cpp

part_b.cpp

דרישות נוספות:

על המנתח להיבנות על השרת csComp בעזרת הפקודות הבאות:

flex scanner.lex g++ -std=c++11 lex.yy.c part_a.cpp -o part_a.out g++ -std=c++11 lex.yy.c part_b.cpp -o part_b.out

מנתח שלא יבנה בהצלחה בעזרת הפקודות הללו יקבל 0 אוטומטית.

בתרגיל זה (כמו בתרגילים אחרים בקורס) ייבדקו העתקות. אנא כתבו את הקוד שלכם בעצמכם.

בדיקת המנתח

באתר הקורס מופיע קובץ zip המכיל קבצי בדיקה לדוגמה. קבצי ה- ta מתאימים לבדיקת החלק הראשון ואילו קבצי ה- tb מתאימים לבדיקת החלק השני.

ניתן ואף רצוי לבדוק את עצמכם באופן הבא:

בנו את המנתח על ידי הפקודות לעיל על השרת csComp. העבירו את קובץ ה-zip של הקבצים לדוגמא לשרת ובצעו unzip. יש להריץ:

```
./part_a.out < ta1.in >& ta1.res
diff ta1.res ta1.out
./part_b.out < tb1.in >& tb1.res
diff tb1.res tb1.out
```

ולבדוק שמתקבל diff ריק. שימו לב כי במידה והמנתח שלכם לא עובר את כל קבצי הבדיקה שסופקו מראש, לא תתאפשר הגשה חוזרת של התרגיל.

שימו לב כי באתר מופיע script לבדיקה עצמית לפני ההגשה בשם selfcheck. תוכלו להשתמש בו על מנת לוודא כי ההגשה שלכם תקינה.

בהצלחה!

